

ش سندلی (ش داوطلب):	نام واحد آموزشی: دبیرستان حضرت زهرا (س)	نوبت امتحانی: اول	ساعت امتحان: صبح
نام و نام خانوادگی:	کلاس: پایه: دهم	رشته: ریاضی فیزیک-علوم تجربی	وقت امتحان: ۷۵ دقیقه
سؤال امتحان درس: فارسی	نام دبیر: خانم حاجی ملکی	سال تحصیلی: ۹۶-۹۵	تاریخ امتحان: ۱۶ / ۳ / ۱۳۹۶
		تعداد برگ سؤال: ۴	صفحه

قلمرو زبانی (۷ نمره):

۱) معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. ۱

الف- شاخه های عظیم به وضعی موحش سیخ ایستاده بودند.

ب- گفت: طرفه مردمان اند مردمان این دیار

ج- در نوای طوطیان حاذق بدی

د - و صولت حیدری را / دست مایه شادی کودکانه شان کردی

۲) در گروه های زیر غلط های املایی را بیابید و املای درست آن ها را بنویسید. ۱/۵

الف- رُئب و وحشت   ب- نصیان و غفلت   ج- سنجش و غیاث   د- تقریض و ستودن   ه- عنان و افسار

و- طالع و بخت   ز- فراغ و دوری   ح- وقاحت و بی شرمی   ط- فراغت و آسودگی   ی- قارب و میان دو کتف

۳) موارد خواسته شده را بنویسید ؟ ۰/۷۵

الف- مقبل (متضاد):   ب- ارجمند (تناسب):   ج- کرامت (ترادف):

۴) نقش دستوری واژه های مشخص شده ی زیر را بنویسید. ۰/۷۵

هر کرکسی بدون اجازه از بام میهن ما بگذرد، باید پرهایش را به تربیت شدگان نسل ما باج دهد.

۵) در بیت زیر، ضمیر « م » به ترتیب در نقش دستوری ..... و ..... قرار گرفته است. ۰/۵

تنم گر بسوزی به تیرم بدوزی   جدا سازی ای خصم، سر از تن من ....

۶) جدول زیر را کامل کنید. ۰/۵

نوع فعل	زمان	فعل
		همی رفت

۷) ساختمان واژه های زیر را مشخص کنید. ۰/۷۵

الف- گلزار   ب- حق شناس   ج- امید

۸) نوع «و» را در جمله های زیر مشخص کنید. ۰/۵
الف- شکم را کشید و دو پا را تا زیر زانو گرتته زد.
ب- صاد معلم ما بود؛ آدمی افتاده و صاف

۹) ترکیب های وصفی و اضافی را مشخص کنید. ۰/۵
بلندترین هرم ، سرور آزادگان

۱۰) در گروه اسمی زیر هسته را پیدا کنید. ۰/۲۵
آن کوچکترین مور
قلمرو ادبی (۵ نمره):

۱۱- در عبارت زیر یک مورد تشخیص و یک مورد کنایه مشخص کنید و توضیح دهید. ۱
آسمان را دیده ام که در انتظار سپیده دم می لرزید. ستاره ها یک به یک ، رنگ می باختند.

۱۲- در بیت زیر استعاره بیابید و مقصود آن را بنویسید. ۰/۵
در چراغ دو چشم او زد تیغ
نامدش کشتن چراغ دریغ

۱۳- در بیت زیر جناس را پیدا کنید و نوع آن را بنویسید. ۰/۷۵
گفت بر خیز تیغ و دشنه بیار
شربتیی آب سوی تشنه بیار

۱۴- در بیت زیر کدام واژه مجاز به شمار می آید؟ مفهوم آن را بنویسید. ۰/۵
به خون، گر کشی خاک من ، دشمن من
بجوشد گل اندر گل از گلشن من

۱۵- مؤثرترین شیوه ای که مولوی در مثنوی معنوی از آن بهره می گیرد، چه نام دارد. ۰/۲۵

۱۶- ابیات زیر را کامل کنید. ۲

الف- از این خطّه نغز پدرام پاک

ب- دلیران و مردان ایران زمین

ج - .....

د- باز این چه شورش است که در خلق عالم است؟! .....

.....

.....

فراز آمدند از کران فوج فوج

.....

قلمرو فکری (۸ نمره):

۱۷- ابیات و عبارات زیر را به نثر امروز بنویسید.

الف - جز از جام توحید ، هرگز ننوشم زنی گر به تیغ ستم گردن من ۰/۵

ب - خروشید: کای مرد رزم آزمای همآوردت آمد، مشو باز جای ۰/۷۵

ج - فرود آمد از دژ به کردار شیر کمر بر میان ، بادپایی به زیر ۱

د- ریش برمی کند و می گفت: ای دریغ کآفتاب نعمتم شد زیر میغ ۱

ه - کارش نگار نقشه قالی بود و در آن دستی نازک داشت. ۰/۲۵

و- گفتم زمان عشرت ، دیدی که چون سرآمد ۰/۵

۱۸- بیت زیر بر چه مفهومی تاکید دارد؟ ۰/۵

هر دو نی خوردند از یک آبخور این یکی خالی و آن پر از شکر

۱۹- کدام یک از ابیات زیر یادآور مثل های جدول زیر است. ۰/۵

الف-گفت:زنهار اگرچه بد کردم در بد خود مبین که خَود کردم

ب- دیده آتشین من برکش و آتشم را بکش به آبی خوش

ج-گفت: اگر خیر است خیراندیش تو شری جز شرت نیاید پیش

از ماست که برماست	از کوزه همان برون تراود که در اوست

۲۰- بیت زیر بر کدام ویژگی حماسه تاکید دارد؟ چرا؟ ۵/۰
کمان را به زه کرد و بگشاد بر
نَبْد مرغ را پیش تیرش گذر

۲۱- مفهوم عبارات زیر را بنویسید. ۱
الف - تا با خاک انس نگیری، راهی به مراتب قرب نداری.

ب- خَلَف صدق نیاکان هنرور خود بود.

۲۲- قَبَّانی در این بخش از شعرش بر چه نکته ای تاکید دارد؟ ۵/۰
ای که ردای حسین بر دوش داری / و خورشید کربلا را در بر داری.....

۲۳- با ذکر دلیل نوع ادبی متن زیر را مشخص کنید. آن ادبیات را توضیح دهید. ۱
دو رفیق بودند به نام خیر و شر. روزی آهنگ سفر کردند. هر یک توشه راه و مشکی پر آب با خود برداشتند
و رفتند تا به بیابانی رسیدند که از گرما چون تنوری تافته بود و آهن در آن از تابش خورشید نرم می شد.

جمع کل: ۲۰

موفق باشید

جمهوری اسلامی ایران

اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران

اداره آموزش و پرورش منطقه شش تهران

نام واحد آموزشی: دبیرستان حضرت زهرا (س)

کلید تصحیح درس: فارسی پایه: دهم رشته: ریاضی - تجربی تاریخ امتحان: ۱۶ / ۳ / ۹۶

نوبت امتحانی: دوم سال تحصیلی ۹۵/۹۶ نام دبیر یا دبیران مربوطه: حاجی ملکی

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱- الف- وحشت آور، ترسناک ب- شگفت آور، عجیب د- ماهر، چیره دست و- هیبت، قدرت، شکوه و جلال

(هر مورد ۰/۲۵)

۲- الف- رعب ب- نسیان ج- قیاس د- تقریظ ز- فراق ی- غارب ۱/۵ (هر مورد ۰/۲۵)

۳- الف- بدبخت ب- بزرگ، توانا، گرامی (یا کلمه ای شبیه به آن) ج- بخشش، جوانمردی (یا کلمه ای شبیه به آن) ۰/۷۵

۴- نهاد، متمم، مفعول ۰/۷۵

۵- مضاف الیه ، مفعول ۰/۵

۶- ماضی ، استمراری ۰/۵

۷- مشتق ، مرکب ، ساده ۰/۷۵

۸- الف- واو ربط یا پیوند ب- واو عطف ۰/۵

۹- وصفی ، اضافی ۰/۵

۱۰- مور ۰/۲۵

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۱- تشخیص: انتظار کشیدن آسمان یا لرزیدن آن ۰/۵ / رنگ باختن کنایه از ناپدید شدن ۰/۵

۱۲- چراغ استعاره از چشم خیر ۰/۵

۱۳- دشنه و تشنه جناس ناقص اختلافی ۰/۷۵

۱۴- خاک مجاز از وطن ۰/۵

۱۵- تمثیل ۰/۲۵

۱۶- الف- و زین خاک جان پرور تابناک ۰/۵

ب- هژیران جنگ آور روز کین ۰/۵

ج- خروشان و جوشان به کردار موج ۰/۵

د- باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است؟! ۰/۵

ج- قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۷- الف- تنها به یگانگی خدا معتقدم حتی اگی به خاطر اعتقادم ظالمانه مرا از بین ببری ۰/۵

ب- رستم فریاد زد ای مرد جنگجو حریفت آمد فرار نکن ۰/۷۵

ج- گردآفرید همچون شیری از بالای قلعه به پایین آمد. کمر بند خود را بست و آماده ی نبرد بر اسبی چابک سوار شد. ۱

د- غم و اندوه می خورد و می گفت افسوس که دارایی و ثروت (طوطی) من، مانند آفتاب زیر ابر پنهان شد و از بین رفت. ۱

ه- در آن مهارت داشت. ۰/۲۵

و- به او گفتم دیدی که زمان شادی و شادکامی چگونه به سر رسید. ۰/۵

۱۸- اینکه ظاهر یکسان داشتن و از یک آبشخور تغذیه کردن دلیل بر این نیست که باطن هم یکی باشد و ممکن است بسیار با هم متفاوت

باشند. (دوری از سطحی نگری و شتاب زدگی در قضاوت) ۰/۵

۱۹- از ماست که بر ماست (الف) / از کوزه همان برون تراود که در اوست (ج) ۰/۵

۲۰- حوادث خارق العاده، به علت نیروی غیر عادی گردآفرید ۰/۵

۲۱- الف- تواضع و فروتنی ۰/۵ ب- جانشین راستین اجداد هنرمند خود بود. ۰/۵

۲۲- نشان دهنده آن است که امام حسین نمونه و الگویی برای مبارزه در برابر ستم هستند. ۰/۵

۲۳- ادبیات داستانی. چون به شیوه داستانی ، موضوع ها و مفاهیمی را بیان کرده است. به این گونه آثار که با بهره گیری از عنصر روایت

، شخصیت، لحن ، زمان ، مکان ، زاویه دید و ..... پدید می آیند؛ ادبیات داستانی گفته می شود. ۱

جمع کل: ۲۰ نمره